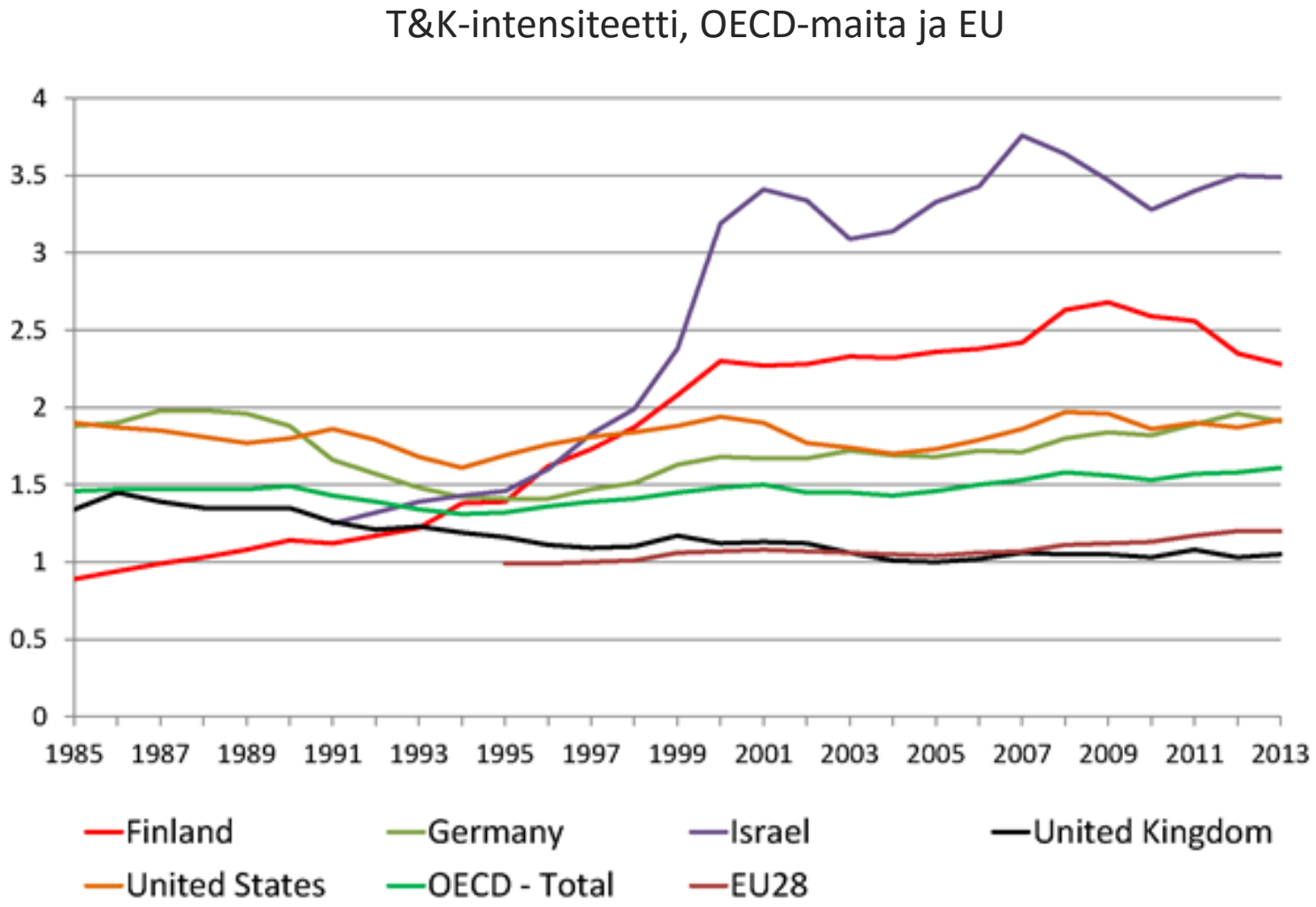
HE 134/2016 vp
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnan tukeminen

Elias Einiö
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

12.10.2016

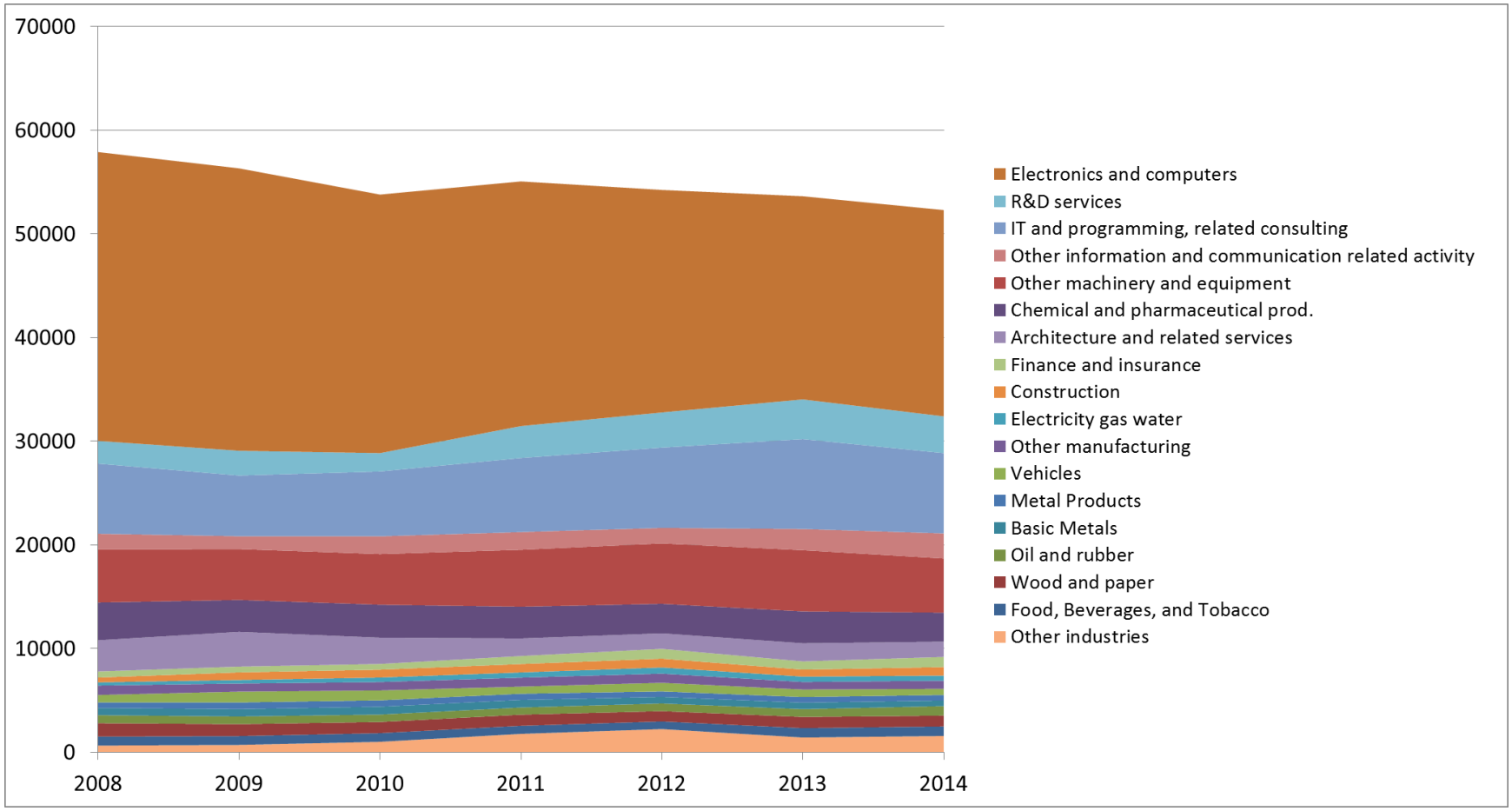
Suomi on ollut 2000-luvulla monella mittarilla yksi maailman innovatiivisimmista talouksista

Lähde: OECD

Rakennemuutos T&K-sektorilla

Korkeastikoulutettujen (AMK-tutkinto tai ylempi) T&K-henkilötyövuodet, Suomi

Lähde: Tilastokeskus

Miksi tuki yrityksille?

- Yksityiset sijoittajat etsivät rahoilleen tuottoa:
  - Hyvät hankkeet saavat rahoitusta
- Pääsääntöisesti ei tarvetta julkiselle tuelle
  - **Poikkeus 1:** Rahoitusmarkkinat toimivat epätäydellisesti (ei selviä merkkejä Suomessa, mutta voi olla ongelma erityistilanteissa, mm. korkea riski)
  - **Poikkeus 2:** Markkinaehtoisesti kannattamattomalla hankkeella on yhteiskunnallisia hyötyjä (eivät näy yrityksen tuloksessa) = myönteiset ulkoisvaikutukset

Muutokset ja ongelmakohdat tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnan tukemisessa (pl 32)

- Tekesin valtuuksien leikkaamisen voidaan odottaa vaikuttavan negatiivisesti T&K-investointien tasoon
- Tuen kohdentaminen i) riskipitoisiin hankkeisiin, ii) nuoriin yrityksiin ja iii) pk-yrityksiin voidaan odottaa olevan oikean suuntaista
- Kustannustehokkuuden merkittävä parantaminen ei välttämättä ole tukitoimelle hyvä tavoite
  - Kannattava hanke yritykselle
  - Ulkoisvaikutukset voivat olla heikkoja

Muutokset ja ongelmakohdat tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnan tukemisessa (pl 32)

- Tekesille asetetut tavoitteet keskittyvät vientimittareihin
- Luo kannustimen valita parhaat hankkeet/yritykset
  - Näihin yksityiset sijoittajat haluavat sijoittaa
  - Toteutuvat joka tapauksessa
- Tulisi mitata innovaatioita ja ulkoisvaikutuksia
- Riippumattomat vaikuttavuusarvioinnit voivat viedä tähän suuntaan

Tukikokonaisuudesta

- Valtiontukien BKT-osuus EU:n keskiarvon tasoa (2014)
- Tukiosuus kasvanut viime vuosina
- Siirtymistä innovaatiopolitiikan panostuksista alue- ja energiapoliittisiin toimiin
- Innovaatiopolitiikan osuus pienentynyt
- Lisäksi leikkaukset korkeakoulu- ja tiederahoitukseen
- Julkinen rahoitus siirtynyt pois tulevaisuuden osaamispohjaa ja innovaatioita luovasta olemassa olevaa yritysrakennetta säilyttävään suuntaa

Julkinen rahoitus siirtynyt pois tulevaisuuden osaamispohjaa ja innovaatioita luovasta olemassa olevaa yritysrakennetta säilyttävään suuntaa

Korkeastikoulutettujen (AMK-tutkinto tai ylempi) T&K-henkilötyövuodet, Suomi

Lähde: Tilastokeskus